

KURIER CZESTOCHOWSKI

CENA PRENUMERATY: miesięcznie 1 przesyłka pocztowa 6.- zł. z odnośnikiem do domu 8.- zł. dla odbierających piśmie na miejscu 4,50 zł. — Cena pojedynczego numeru 20 groszy. — Gazeta ukazuje się codziennie, za wyjątkiem niedziel i świąt. W wypadku przesłania siły wyższej lub innych czynników, administracja pisma nie jest zobowiązana do przesyłania innego wydawnictwa w zamian za niedostarczone.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, III ALEJA Nr 52, TELEFON 25-42. Godzinę przyjęć Redakcji codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 13.30 do godz. 18.00. Nadane, a nie zamówione przez Redakcję rekwizyty, będą wracane autorem jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej.

CENY OGŁOSZENI: według cennika Nr 1: Za wiersz milimetrowy w części ogłoszeniowej 24 gr. Za ogłoszenia dla poszukujących pracy oraz ogłoszenia rodzinne, ceny zmniejszone. Drobne ogłoszenia: za słowo 24 gr. Wyrazy ponad 14 liter liczą się podwójnie. Nagłówek (tłumem specjalnie wskazany) — 25 procent drożej. Ogłoszenia, których wykonanie przedstawia szczególne techniczne trudności, 25 proc. drożej. Przy ogłoszeniach kilkakrotnych rabat. Termin przyjmowania ogłoszeń do najbliższego wydania: godz. 12.30 po południu. Konta bankowe: Pocztowe Konto Czek.: Warszawa Nr 654. Emissionsbank. Oddział w Częstochowie. K. O. O. w Częstochowie.

Nr 205 Częstochowa, wtorek 2 września 1941 r. Rok III, (XXXVI)

Finowie zdobyli Wyborg i maszerują na Petersburg

Na wodach Bałtyku zatopiono Sowiecom: 19 statków wojennych i 43 transportowców — Uszkodzono: 4 okręty wojenne i 31 statków handlowych

Stolica Karelii powróciła do macierzystego kraju

Rozłam w łonie emigracji w Londynie

Powodem „pakt z Belzebubem” — Arogancja „ambasadora” Majskego — Intrygi Edena — Sikorski spoliczkowany — Sensacyjne oświadczenie gen. Sosnkowskiego

Lizbona, 1 września. — Według nadeszłych tu z Londynu wiarogodnych informacji, w ciągu ostatnich tygodni wyniki w łonie polskiej emigracji w kręgach anglosaskich silnie przeciwniejsza, które przyczyniły się do rozłamów i w ten sposób powstania nieporozumień. Bezpośrednią przyczyną powstania nieporozumień był fakt odbycia przez generała Sikorskiego kilku konferencji z członkami sowieckiej ambasady, zaplanowanych na żądanie angielskiego ministra spraw zagranicznych Edena.

Zasadniczym tematem tych rozmów, w których również udział brali przedstawiciele angielscy, była dyskusja nad możliwością uzgodnienia interesów emigracji polskiej z interesami Moskwy. Po dłuższych pertraktacjach, w toku których wskutek arogancji Majskego i jego otoczenia, doszło kilkakrotnie do ostrych scen, a które zakończono dopiero dzięki dyplomatycznej interwencji Edena, podpisano t. zw. „pakt”, przy czym bolszewicy w wyrażają gotowość zwolnienia jeńców polskich, znajdujących się w niewoli sowieckiej. Wzianam za to Moskwa zażądała, aby ci żołnierze armii polskiej walczyli jako specjalna formacja u boku bolszewików. Kwestia polskich terytoriów, które w roku 1939 zostały okupowane przez bolszewików, nie została w sposób ostateczny wyjaśniona, lecz zbyto ją zdawkowym frazesami o ogólnym charakterze, przy czym poruszono również sprawę układu pokolowego, zawartego w Rydze w 1920 roku.

W kilka dni po zawarciu tego paktu, generał Sikorski wysłał do Moskwy delegację, której zadaniem miało być urzeczywistnienie na miejscu poszczególnych punktów układu. Przy tej okazji wyznaczono generała Andersa na stanowisko dowódcy polskich jednostek w Moskwie, gdyż bolszewicy odrzucili i propozycję Edena w sprawie zwolnienia żołnierzy polskich, aby walczyli oni po stronie Anglii.

Wszystkie te poczynania generała Sikorskiego wywołały wśród większości emigracji polskiej

silne rozgoryczenie

Okazało się bowiem, iż generał Sikorski nie posiadał pełnomocnictw w tym względzie, człowiek osobliwej emigracji polskiej, upowierzających go do podejmowania rokowań z rządem sowieckim w imieniu Polaków, przebywających zagranicą.

Po ostrej wymianie zdań, w toku której generał Sikorski został czynnie znieważony, b. minister spraw zagranicznych Zalesski, b. minister Seyda oraz generał Kazimierz Sosnkowski zakomunikowali o swej dymisji z urzędów piastowanych w łonie polskiej emigracji. W związku z tym generał Sosnkowski publicznie oświadczył, że jako b. legionista nie może on pertraktować z Moskwą, która „bez przyczyny i bez wypowiedzenia istniejącego paktu w jesieni 1939 r. zażądała armiom polskim śmiertelny cios w plecy w chwili, kiedy wskutek zbrojnej rozprawy z Niemcami zmuszone były do wycofania się na wschodnie kresy Polski”. Ponadto generał Sosnkowski zwrócił uwagę, iż „nigdy nie będzie można zapomnieć o

tem wszystkim, co bolszewicy od 1939 r. uczynili złego narodowi polskiemu na Wileńszczyźnie oraz w Galicji. Jest prostoproście rzeczcią nie do pomyślenia posądzenie b. żołnierza polskiego, który do chwili obecnej bez właściwego powodu i w warunkach niegodnych człowieka był trzymany w niewoli bolszewickiej, o to, aby chciał powrócić z Sybiru i oddać swą krew w imię światowej rewolucji, gdy tymczasem tysiące polskich emigrantów na wszystkich polach bitewnych obecnej wojny przelewało swą krew za obce sprawy, a nie doczekawszy się dotrzymania chociażby, jednej z udzielonych obietnic”.

Te wynurzenia generała Sosnkowskiego wywołać miały w angielskim Foreign Office niesłychanie przykre wrażenie. Wśród polskiej emigracji w Anglii krążyła pogłoska, jakoby rząd angielski zamierzał wyznaczyć generałowi Sosnkowskiemu pewną wielką posiadłość, jako przymusowe miejsce pobytu, aby mu tym samym uniemożliwić pokrzyżowanie planów generała Sikorskiego.

TYLKO ZA GOTÓWKĘ

Sowieci dają USA złoto i platynę Sztokholm, 1 września. — Według informacji północno-amerykańskich eksportu finansowych, wysłano w ciągu ostatniego tygodnia wielkie transporty

Spotkanie w Kwatrze Głównej. — Od lewej: Kanclerz Hitler, Mussolini, szef sztabu włoskich sił zbrojnych gen. Cavallero i marszałek polny Keitel.

złota i platyny z Unii Sowieckiej do Stanów Zjednoczonych. Przesyłki tych metali służą za pokrycie dostaw wojennych.

Od Morza Czarnego do Morza Białego

Kraków, we wrześniu.

Ogrom sukcesów odniesionych zarówno w walkach jak i w marszach przez wojska niemieckie na wschodzie, występują w całej pełni na jaw, jeżeli prześledzimy w całości rozległość obszarów, na których toczą się operacje wojenne. Wprawdzie komunikaty naczelnej komendy niemieckich sił zbrojnych z ostatnich tygodnia, niezależnie od wyszczególnienia pojedynczych wybitnych zwycięstw na różnych odcinkach, mówią tylko o zgodnym z planem i skutecznym postępie operacji Skoro jednak z kolei wyszczególniono miejscowości, lub rejon, w których toczą się walki, wówczas wystąpiły w całej pełni na jaw sukcesy uzyskane przez armie niemieckie. I tak pryncypalnym dowodem tych sukcesów jest zdobycie przyczółka mostowego na Dnieprze Czermak, doniesienie o posiedzeniu na czołgami się wojskami sowieckimi w kierunku na Dniepr i na drugim brzegu tej rzeki na północny zachód od Kijowa, zdobycie przyczółka mostowego i miasta Dniepropetrowsk przez armie pancerną generała-pułkownika von Kleista oraz zdobycie szturmem wszystkich sowieckich przyczółków mostowych od ujścia Dniepru aż do okolicy na południe od Kijowa, wskutek czego dokonano nie działa zdobycia luku Dniepru.

Również dalej w kierunku północnym operacje oddziałów armii niemieckiej do prowadziły do sukcesów o doniosłym znaczeniu. Na wschód od Wielkich Łuków zakończona tam wielodniowa bitwa doprowadziła do okrajenia i zniszczenia 22-ej armii sowieckiej, która straciła przeszło 34.000 jeńców, 400 dział i przeszło 40.000 zabitych. Na południe od jeziora Ilmen wojska bolszewickie zostały pobite i wyparte poza rzekę Lowat. Stracili one tutaj prze-

Jak padł Wyborg? / Zacięte walki podczas oblężenia i szturmowania miasta

Z Głównej Kwatery Kanclerza Hitlera. — Naczelna Komenda Armii Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 31 sierpnia br:

Jak już poinformowano drogą specjalnych komunikatów, oddziały wojsk fińskich wśród ciężkich walk pokonały sowieckie siły bojowe w rejonie Wyborga a następnie w dniu 30 sierpnia br. odzyskały to miasto. Jednostki fińskie gwałtownym uderzeniem posuwały się do środkowej części przemyku Karelskiego w kierunku Leningradu, zyskując wybitnie na terenie.

W ciągu ubiegłej nocy samoloty bombardowały szereg obiektów portowych na wschodniej wybrzeżu Wielkiej Brytanii. Dalsze ataki były skierowane na lotniska na terenie Anglii środkowej.

Jednostki marynarki wojennej zestrzeliły u wybrzeży Holandii osiem, zaś u wybrzeży Norwegii 3 samoloty brytyjskie.

W ciągu ubiegłej nocy pojedyncze samoloty brytyjskie wtargnęły na teren Niemiec północno-wschodnich. Artyleria przeciwlotnicza straciła jeden z nieprzyjacielskich samolotów.

Z Głównej Kwatery Fińskiej donoszą: Po zdobyciu środkowego Yuoksi wojska nasze kontynuują marsz naprzód poprzez tamtejszy system wodny, zdobywając na szeroko rozciągającym się przyczółku mostów, w miejscowości: Pölläkälä, Rapijärvo, Heinajoki, co zachwiała to sowiecką obroną wzdłuż granic państwa na zachód od Yuoksi. W dalszym ciągu operacji okrażono zupełnie Wyborg i okolice. Okrażenie to zaczęło się z dnia na dzień zamykając się wokół zaciętej walczącej nieprzyjaciela próbującego w ostatnich dniach nadaremnie wyłamać się z otaczającego go pierścienia. Okrażono tam następujące dywizje: 43, szwadrony 115 i części 130 oraz pewną ilość innych formacji. Rankiem dnia 30 sierpnia br., oddziały nasze wtargnęły do miasta Viipuri (Wyborg). Równocześnie z otoczeniem Wyborga kontynuują się ataki przeprowadzane w formie głębokiego zapuszczonego klina na środkową część Karelskiego przemyku lądowego, osiagając m. i. wieś Kivennapa”.

zelo 10.000 jeńców i olbrzymi materiał wojenny. Na północ od jeziora Ilmen aż do zatoki Fińskiej wojska niemieckie napierały w dwóch kierunkach na wschód przeciwko Petersburgowi i na zachód w kierunku Tallina uzyskując poważne sukcesy. Atak na Tallin rozpoczęty w dniu 24 sierpnia został uwięziony w cztery dni później zajęciem twierdzy oraz miasta Tallina, a nadto portu wojennego w Porcie Bałtykim. Kilka tysięcy jeńców, sześć baterii nadbrzojowych i nieprzebrane ilości materiałów wojennych wyrzucenym w ręce wojsk niemieckich 19 okrętów transportowych należących do wojsk niemieckich i materiałem wojennym, jeden kontrtorpedowiec i 9 innych wojennych jednostek

marynarki sowieckiej zostało zatopionych. Główny krawężnik „Krow“, jeden kontrtorpedowiec i 5 dalszych jednostek wojennych odniosły ciężkie uszkodzenia. Równoległe z naciśnięciem wojsk niemieckich na Petersburg od strony zachodniej i południowo-zachodniej, od północy napierają wojska fińskie po obu stronach jeziora Ładoga. Jeszcze dalej na północ współdziałające z sobą oddziały fińskie i fińskie zniszczyły dwie dwyzgry sowieckie na wschód od Salla. W ten sposób od południa, tj. od wybrzeża Morza Czarnego, aż do dalekiej północy, sięgając wybrzeża Morza Białego armia niemiecka prowadzi nieprzerwanie groźny atak.

Nowe naloty na wyspę Brytyjską

Zatoka Fińska cmentarzem okrętów

Z Głównej Kwatery Kanclerza Hitlera, 1 września. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych podawała w dniu 8 sierpnia b. r.: „Jak już podano, marynarka wojenna i lotnictwo niemieckie zadobyło bardzo poważnie straty sowieckim siłom morskimi i flocie transportowej, operującym w Zatoce Fińskiej. Podczas prób wyłaniania się z Rewalu celem osłabienia innych portów zatopiony wskutek operacji minowych marynarki wojennej 2 kontrtorpedowce, 9 poławiaczy min i 3 statki patrolowe marynarki sowieckiej. Wskutek najechniania naminy poważnie uszkodzone zostały 2 dalsze kontrtorpedowce i jeden poławiacz min. Samoloty bojowe zatopili wśród zasieków ataków jeden krawężnik i 2 kontrtorpedowce oraz celnymi bombami uszkodziły 3 dalsze kontrtorpedowce, jak również jeden krawężnik pomocniczy.

Nad Persją szaleje bolszewicki terror

Mimo kapitulacji Iranu czerwoni atakują

Podeszli już na odległość 160 km od Teheranu — Bomby sypią się na bezbronne miasta — Wskutek zbombardowania meczetów i klasztorów spowodowano setki ofiar w ludziach

Teheran, 1 września. — W sobotę w godzinach wieczornych nadeszły do Teheranu angielsko-sowieckie warunki zawieszenia broni, nad którymi obecnie, według komunikatu, wydanego przez rząd irański, toczą się rokowania z przedstawicielami Anglii i Związku Sowieckiego. Dobrze poinformowane koła dowiadują się, że wojska sowieckie znajdują się w chwili obecnej w odległości około 160 km na północny zachód od Teheranu.

Jak komunikują z kół urzędowych, szach perski przebywa w dalszym ciągu w swej letniej rezydencji na przedmieściu górskim Teheranu Saadabad. Również następuje trona rezydencje w swej rezydencji letniej w Teheranie.

Według nadeszłych do Stambułu wiadomości z Iranu, bolszewicy po wkroczeniu do Tebris stracili 22 osoby. Na swe uprzedziwienie twierdzą oni, że pomordowani byli „wrogami Związku Sowieckiego“.

Wielki irański dziennik „Ettellat“ w wydaniu specjalnym, jakie ukazało się w sobotę po południu, komunikuje o przejęciu naczelnej władzy przez generała Sepahbada Emira Almadhidę, która do tego czasu wykonywana była przez władze wojskowe. Równocześnie zakomunikowano o rozciągnięciu stanu oblężenia na stolicę Iranu.

Jak donosi agencja „Associated Press“ z Teheranu, samoloty sowieckie bombardowały w czwartek jedno z przedmieść Teheranu. Uchodzący z terenów granicznych donieśli o bombardowaniu szeregu miejscowości, położonych przy linii kolejowej, prowadzącej do Teheranu. Lotnicy bolszewicy zaatakowali m. in. również meczety i klasztor, przy czym ofiarą ich ataków padły setki ofiar w ludziach. Napastnicy mogli dokonywać swoich nalotów bezkarnie, ponieważ nie było tam żadnej ochrony ze strony artylerii przeciwlotniczej.

Jak się „Associated Press“ dowiaduje z Teheranu, angielsko-irańskie towarzystwo naftowe zakomunikowało, iż sowieckie samoloty bombowe zaatakowały w 24 godziny po zawarciu zawieszenia broni z Iranem magazyny materiałów pędnych w okolicy miejscowości Kizwin, przy czym zniszczeniu uległo kilka tysięcy balonów benzynowych. Dyrektor wspomnianego towarzystwa wyraził się o tym nalocie w sposób najbardziej potępiający, określając go jako największą głupotę. Ponadto „Associated Press“ informuje, że mimo stanu zawieszenia broni, bolszewicy zbombardowali irańskie miasta Sharud i Hoshar.

Opinia Ankary

„Czy okupacja Iranu może przyczynić się do zwycięstwa?“ — Prasa turecka o kapitulacji Iranu

Stambuł, 1 września. — Kapitulacja Iranu stanowi naczelny temat prasy tureckiej. — Publicysta turecki Dogrul oświadcza na łamach „Cunhuriyet“, że prawdziwym powodem okupacji tego kraju była chęć nawiazania bezpośredniej łączności między wojskami angielskimi i sowieckimi. Byłoby lepiej, gdyby oba wielkie mocarstwa przyznały się do prawdziwego stanu rzeczy i starały się naprawić swoją niesprawiedliwość — pisze dosłownie autor artykułu. — W obliczu wspólnej akcji angielsko-sowieckiej Iranowi nie pozostałoby nic innego, jak wybrać pomiędzy oporem a kapitulacją. Iran zdecydował się na tę ostatnią, ponieważ zdawał sobie sprawę, że nie byłby w stanie stawiać oporu obu wielkim mocarstwom.

„Czy obsadzenie Iranu może przyczynić się do zwycięstwa?“ — zapytuje Sadak na łamach dziennika „Aksan“. Trudno przypuścić, aby obecność Niemców w Iranie była prawdziwym powodem okupacji. Nawet gdyby ich było tysiąc lub dwa tysiące i gdyby obchodziło tu o jakiegoś niebezpiecznego elementu, to nie można zrozumieć, aby ta właśnie okoliczność stanowiła niebezpieczeństwo dla obu wielkich mocarstw. Po wzięciu Iranu była wyłączenie chęć stworzenia jakiejś drogi, doprowadzającej pomoc do Sowiecków. Cała „wina“ Iranu polega jedynie na tym, że kraj ten znalazł się na takiej właśnie drodze. Anglia i Stany Zjednoczone czynią wysiłki celem utrzymania na terenie sowieckim frontu, który by zaabsorbował wojska niemieckie aż do przyszłego roku.

Zaopatrzenie sowieckiej armii na Kaukazie jest możliwe tylko drogą przez Iran. Jest jednak wątpliwym, czy armia sowiecka, która jest dobrze uzbrojona, a mimo tego nie mogła na innych frontach stawiać Niemcom odpowiedniego oporu, będzie mogła utrzymać się na froncie kaukaskim, dzięki posiłkom angielskim. Widzimy więc

czas na jaw niekorzystna strona faktu, że Anglii zupełnie niepotrzebnie rozszerzyli wojnę na teren Iranu. Po prostu trudno zrozumieć, że zamiano niezależności i wolności Iranu z powodu konieczności wojennej. „Ponieważ nie wierzymy — kończy dziennik — aby udało się wygrać wojnę wskutek zajęcia Iranu, nie możemy ukryć naszego zdumienia z powodu metod, jakich się tam uchwycono.“

Minister dr. Goebbels w Bratysławie

Serdeczne powitanie ministra Rzeszy przez Słowaków — Wazna konferencja z przedstawicielami rządu

Bratysława, 1 września. — Na zaproszenie rządu słowackiego minister Rzeszy dr. Goebbels złożył w sobotę wizytę w stolicy Słowacji Bratysławie, gdzie został powitany przez ministra gospodarstwa dr. Medyrocka, posła niemieckiego w Bratysławie oraz czołowe osobistości rządu i miasta. Następnie minister dr. Goebbels wziął udział w charakterze gościa honorowego w uroczystym otwarciu bratysławskich targów dunajskich stanowiących interesującą przełęcz gospodarczej struktury państwa słowackiego.

W południe minister dr. Goebbels złożył wizytę prezydentowi republiki słowackiej dr. Tiso. W czasie przyjęcia wydanego z tej okazji prezydent dr. Tiso podkreślił w przemówieniu przyjazne wezły oraz braterstwo broni pomiędzy Rzeszą niemiecką i republiką słowacką. Minister dr. Goebbels w odpowiedzi swej oświadczył, że państwo słowackie dzięki swemu tak wczesnemu przystąpieniu do nowego porządku europejskiego zyskało sobie trwałą zaślę.

Po południu dr. Goebbels odwiedził dr. Wojciecha Tukę oraz szereg innych osobistości. Odbyte z tej okazji konferencje i uroczystości były w duchu serdecznej przyjaźni, łączącej oba sprzymierzone państwa. Z okazji wizyty ministra dra Goebbelsa miasto było bogato udekorowane flagami. Ludność witała ministra Rzeszy serdecznymi owacjami, a prasa słowacka zamieściła z okazji tej wizyty artykuły wspaniale utrzymane w serdecznym tonie.

Finowie odbili zagrabione ziemie

Dekoracja marszałka Mannerheima — Wyrok w procesie przeciw sympatykom Sowieckim

Helsinki, 1 września. — Wojska fińskie operujące w rejonie na północ od jeziora Ładoga przekroczyły już na wielu odcinkach dawną granicę fińsko-sowiecką. Tym samym w niezwykłe trudnych warunkach bojowych fińskie wojska zdobyły cały ten obszar, który Finlandia była zmuszona odstąpić bolszewikom w wyniku rokowańskiego „pokoju“ zawartego w Moskiewie w 1940 r.

Niedzielne dzienniki przyniosły depesze o zdobyciu Wyborga, zamieszczone je w sposób sensacyjny i na czołowych kolumnach. Następnie stronica zawierająca szczegóły zajęcia tego miasta, oraz dekoracji marszałka Mannerheima.

Ostatnio zakończył się proces czołowych członków rozwiązanej w grudniu ub. roku decyzją sądu Towarzystwa Przyjaciół Pokoju i Przyjaźni ze Związkiem Sowieckim. Główny oskarżony, przewod-

Floty transportowe, które przeznaczone były dla transportu wojsk oraz materiału wojennego z Rewalu, dostały się wraz z towarzyszącymi im statkami wojennymi w niemieckie zapory minowe. Dotychczas zatono 21 transportowców ogólnej poj. 48.200 brt., a osiem transportowców zostało wskutek najechniania na miny poważnie uszkodzonych. Samoloty bojowe zniszczyły 22 okręty handlowe, przeważnie transportowce, o łącznej poj. 74.000 brt., trafiając celnymi pociskami 39 okrętów tak poważnie, iż liczyć się trzeba również z utratą poważnej części tych statków.

W rejonie morskim koło Anglii lotnictwo celnymi bombami trafiło za dnia jeden okręt-cysterna na południe od Irlandii oraz uszkodziło koło Wyp. Owczych jeden wielki statek handlowy. W ciągu ubiegłej nocy powien frachtowiec został trafiony bombą ciężkiego kalibru na wschód od Tynemouth. Samoloty bojowe bombardowały obiekty wojskowe na wschodnim wybrzeżu brytyjskim oraz skutecznie zaatakowały różne lotniska angielskie. Lotnictwo brytyjskie utraciło w dniu wczorajszym nad wybrzeżem Kanalu 17 samolotów, z tego 13 w walkach powietrznych, 2 przez artylerię przeciwlotniczą, a 2 przez poławiacze min i artylerię marynarki. W ciągu ub. nocy samoloty brytyjskie zaatakowały z nieznanym skutkiem obszar nad Renem i Menem. — Artyleria przeciwlotnicza zestrzeliła 3 nieprzyjacielskie bombowce.

Pojedynek artyleryjski w Afryce północnej

Rzym, 1 września. — Włoski komunikat wojenny z niedzieli brzmi następująco: „W Afryce północnej odbywają się na frontach lądowych pojedynki artyleryjskie. Samoloty niemieckie bombardowały jednostki floty brytyjskiej w porcie Tobruk. Lotnictwo angielskie dokonało nalotów na Trypolis, powodując kilka ofiar i nieznacone szkody. Jeden z naszych torpedowców zestrzelił na wysokości Trypolisu jeden wielki nieprzyjacielski samolot bombowy, który spadł w płomieniach. Wczoraj po południu samoloty nieprzyjacielskie rzuciły bomby rozpryskowe na miejscowości Licata koło Agrigend. Wśród ludności cywilnej było 4-eh zabitych i 3-ciu rannych. W Afryce wschodniej na odcinku Uolehefit pozostały angielskie ataki bez skutku. — Na pozostałych odcinkach bojowych pod Gondar wojska nasze przeprowadzały skuteczne akcje o charakterze lokalnym. Na Morzu Śródziemnym nasze samoloty myśliwskie zaatakowały formacje bombowców nieprzyjacielskich. Zestrzelono 2 samoloty typu „Wellington“.

Wielki dzień lotnictwa rumuńskiego

Bukareszt, 1 września. — Główna kwatera niemiecko-rumuńskiego frontu podaje następujący komunikat: „Od trzech tygodni lotnictwo nasze i nasza obrona przeciwlotnicza wśród najcięższych warunków toczą codziennie rozstrzygające walki z lotnictwem nieprzyjacielskim, nacierając przy tym śmiało i zacięcie na nieprzyjacielskie formacje lądowe. Za wszystkich tych walk lotnictwo nasze oraz obrona przeciwlotnicza wyżyły zwycięsko. Codziennie w ściele przyjaźni żołnierskiej zestrzelano od 5-ciu do 10-ciu samolotów nieprzyjacielskich, przy czym w większości wypadków nie ponisłmy żadnych własnych strat. Dzień wczorajszy był dla naszego lotnictwa szczególnie zwycięski. Zestrzelono przeszło 30 samolotów nieprzyjacielskich, przy czym straciliśmy tylko 2 własne aparaty. Odznaczył się w tych walkach pierwszy i trzeci eskadra myśliwiska oraz druga grupa artylerii przeciwlotniczej. Ojczyzna i armia wyrażają im swe podziękowanie i uznanie.“

niezający tego Towarzystwa, student Mauri Ryömä skazany został na 7 lat więzienia za działania antypaństwowe. Pozostali 10-ciu oskarżonych będących członkami Towarzystwa, trybunał skazał na wioletelone kary więzienia względnie domu karwego za przygotowania do zdrady kraju. Sześciu spośród nich zostano skazanych na karę wieszania od pół roku do 6-ciu lat zaś trzech na karę wieszania do jednego roku z tym, że dwóch z nich uzyskali zawieszenie wykonania kary.

Wyborec, drugie co do wielkości miasto Finlandii, naloty do ostatnich osiedleń kulturalnych w XIII wieku. I. i. chwili, kiedy w mieście tym wyodrębnił się obszar, który stał się ośrodkiem kulturalnym, administracyjnym, gospodarczym i przemysłowym a równocześnie stał się ośrodkiem oświaty i wypowiadania się kultury narodu fińskiego. Aż do chwili zdobycia przez Sowieły — Wyboreg był największym portem wywozowym Finlandii. Podczas ostatniej kampanii zimowej miasto bardzo silnie ucierpiało wskutek sowieckich ataków bombowych, przy czym całe środowisko ze swymi centralnymi instytucjami budowlanymi zostało zniszczone. Także historyczny muzeum dotknięty został wskutek pożarów, bimb i od artylerii dalekonośnej. Obrona Wyborga, który w ostatnim okresie trzy tygodnie do rządu fińskich żołnierzy weszli do rządu fińskich, a zarazem stanowiła ona jedną z najbardziej zwycięskich walk jaką prowadzono w okresie nowoczesnych wojen o tu miasto.

czas swych ataków na wybrzeże Kanalu i na teren Rzeszy utracili w ciągu ubiegłego tygodnia 90 samolotów.

Lotnictwo niemieckie, które w czasie od 22 czerwca do 23 sierpnia 1941 r. zniszczyło 1.044 samolotów brytyjskich, samo natomiast w walce przeciwko Wielkiej Brytanii utraciło jedynie 127 własnych samolotów, kontynuowało w dalszym ciągu niestanną akcję, niszczącą na wyspie brytyjskiej. — Bombardując bądź to za dnia, bądź to w ciągu nocy urządzenia portowe, obiekty wojskowe i lotniska w Great Yarmouth na wschodnim wybrzeżu brytyjskim, zniszczone u angielskich wybrzeży południowo-wschodnich jeden statek handlowy, pojemności 1.000 BRT., koło wysp Owczych jeden frachtowiec 4.000-tonowy, w kanale św. Jerzego dalszy frachtowiec, pojemności 6.000 BRT., na zachód od Pembroke spośród transportu konwojowanego 2 statki handlowe, pomiędzy nimi jeden wielki okręciestwo, łącznej pojemności 12.000 BRT., a więc ogółem znowu 23.000 BRT.

Również w Afryce lotnictwo niemieckie zadalo Anglikom poważne ciosy. Ponownie bombardowano Tobruk, niszcząc baterie, przeciwlotnicze, składy amunicyjne i urządzenia portowe oraz uszkodzając poważnie statki handlowe. Celnymi bombami trafiono zakłady zaopatrzeniowe w Marsa Matruk, a również dwukrotnie urządzenia portowe i obiekty wojskowe w Aleksandrii, Suezie i Ismailii.

Niemniej skutecznie operowało lotnictwo niemieckie również na froncie wschodnim. Na wschód od Kijowa rozbito koncentracje wojsk sowieckich, a na zachód od Moskwy i w rejonie Petersburga zniszczono linie kolejowe. Stracono również wielką ilość samolotów bolszewickich i tak w jednym tylko dniu 27 sierpnia b. r. zupełnie zniszczono 109 aparatów, a ponadto zadano poważne ciosy flocie bolszewickiej. W Zatoce Fińskiej zatopiono ogółem 7 transportowców sowieckich, o łącznej pojemności 21.000 BRT. oraz celnymi bombami obrzucono 4 dalsze transportowce, 2 kontrtorpedowce i jeden inny statek. Dwa dalsze sowieckie kontrtorpedowce zostały poważnie uszkodzone na dalekiej północy, na wschód od Półwyspu Rybackiego.

Nad całym obszarem powietrznym w Europie panuje nadal niepokojące lotnictwo niemieckie.

Rachunek z walk powietrznych w ub. tygodniu

Poważne straty Anglików — 1:10 wyraża się stosunek zestrzelonych maszyn Na froncie wschodnim i nad morzami — Obszar powietrzny w Europie jest strzeżony niepodzielnie przez „Luftwaffe“

Berlin, 1 września. — Lotnictwo niemieckie również w ubiegłym tygodniu walczyło ze znanym u niego zapałem, który stał się wszędzie zapewnił mu przewagę w powietrzu.

Wskutek poważnych klęsk, zadawanych każdorazowo Anglikom, ielekro przelatają przez Kanai, lotnictwo angielskie dokonało jedynie trzech większych ataków na Zatokę Niemiecką, wybrzeże Kanalu, okupowane obszary oraz Holandię, przy czym każdorazowo zostało odparte z wielkimi dla niego stratami. Na tym jedynie odcinku fronto-

wym stracił nieprzyjaciel 67 samolotów, z czego myśliwcy niemieccy i artyleria przeciwlotnicza zestrzeliły 53, lodzie patrolowe i poławiacze min 14, a artylerię marynarki oraz pięcioma dodatkowo jeszcze 3 dalsze aparaty.

Również podczas nalotów na teren Rzeszy, dokonywanych w ciągu nocy na Niemcy zachodnie i południowe, niemieccy myśliwcy nocni i artyleria przeciwlotnicza zadali nieprzyjacielowi dotkliwe straty. W czasie tych akcji zestrzelono 20 bombowców brytyjskich tak, iż Anglii pod-

Anordnung Nr. 1708/3

betr.: Höchstpreise für die Masschneiderei im Distrikt Radom vom 20. August 1941.

Auf Grund der §§ 1, 2 der Preisbildungsverordnung vom 12. April 1940 (Vo. Bl. GG. I S. 131) erfolgt mit Zustimmung des Amtes für Preisbildung in der Regierung des GG die folgende Preisregelung für die Masschneiderei im Distrikt Radom:

§ 1.

Für die Anfertigung der nachstehend aufgeführten Kleidungsstücke nach Mass werden je nach Qualität folgende Höchstpreise festgesetzt:

I. Herrenmasskleidung.

	Klasse I	II	III
Sakko - Anzug	100.-	70.-	55.-
Smoking	120.-	90.-	70.-
Jakett	110.-	85.-	60.-
Reit	115.-	87,50	65.-
Frack	130.-	100.-	75.-
Überzieher	85.-	65.-	45.-
Raglan	85.-	65.-	45.-
Hawelok	90.-	67,50	42,50
Überzug auf Unterpelz	90.-	67,50	42,50
Wintermantel	120.-	90.-	70.-
Sportjacke	80.-	55.-	36.-
Sportjacke auf Watelin	85.-	65.-	45.-
Sutane	80.-	55.-	36.-
Toga	65.-	48,50	32,50
Hose	20.-	15.-	11.-
Skihose	20.-	15.-	11.-
Pumphose	18.-	14.-	10.-
Englische Reithose	30.-	20.-	15.-
Weste	15.-	11.-	9.-
Olympia - Sportweste	40.-	35.-	22.-
Weste mit Ärmeln	40.-	35.-	22.-

II. Uniformmasskleidung.

Offiziers - Uniform	100.-	70.-	55.-
Rock	70.-	50.-	35.-
Hose	25.-	18.-	14.-
Mannschafts - Uniform	70.-	50.-	35.-
Rock	60.-	45.-	30.-
Hose	20.-	15.-	11.-
Offiziersmantel	80.-	55.-	36.-
Mannschaftsmantel	70.-	50.-	35.-
Reithose geschnürt	30.-	20.-	15.-
Extra - Offiziershose	30.-	20.-	15.-
Extra - Mannschaftshose	25.-	18.-	13.-

III. Damenmasskleidung.

Stoffkleid	35.-	25.-	20.-
Seidenkleid (Tageskleid)	45.-	35.-	30.-
Bluse	20.-	15.-	10.-
Kasack	40.-	30.-	25.-
Winter - Komplet			
a) Rock und Mantel	70.-	50.-	35.-
b) Kleid und Mantel	80.-	60.-	45.-
Sommer - Komplet			
a) Rock und Mantel	60.-	45.-	30.-
b) Kleid und Mantel	70.-	50.-	35.-
Kostüm kurz	70.-	50.-	35.-
Kostüm lang	90.-	70.-	50.-
Rock	20.-	15.-	10.-
Sommermantel	50.-	40.-	28.-
Wintermantel	80.-	60.-	45.-
Überzug auf Unterpelz	50.-	40.-	28.-
Überwurf	25.-	20.-	15.-
Reitkostüm	120.-	95.-	70.-
Skikostüm	80.-	65.-	40.-
Hoseroock	25.-	20.-	15.-
Pelerine	25.-	20.-	15.-
Weste	15.-	12.-	10.-

1. Herrenkleidung und Uniformen.

Anzug komplett (Oberteil, Hose u. Weste)	4.-	2,50	1,50
Oberteil	3.-	2,50	2.-
Hose	2,50	1,50	1,20
Weste	1,50	1,20	1.-

2. Damenkleidung.

Kostüm (Oberteil und Rock)	3.-	2,30	1,80
Oberteil (Jakett, Blusen u. ähnl.)	2,50	1,50	1.-
Rock	1,50	1,20	1.-

§ 2.

Die Preise sind Höchstpreise, die nicht überschritten, jedoch unterschritten werden dürfen. Sie gelten einschliesslich Garn. Die übrigen Zutaten können nach den jeweils geltenden Höchstpreisen gesondert berechnet werden.

Für die im § 1 nicht angeführten Kleidungsstücke sind die Preise nach den in § 1 für Kleidungsstücke ähnlicher Art festgesetzten Preisen und § 2 der Preisbildungsverordnung vom 12. April 1940 angemessen zu berechnen.

Bei Berücksichtigung besonderer Kundenwünsche, die einen das gewöhnliche Mass bei weitem übersteigenden Arbeitsaufwand erfordern, dürfen die festgesetzten Preise um höchstens 15 Proz. überschritten werden.

§ 3.

Die Preise der Klasse I und II (§ 1) dürfen nur von solchen Betrieben gefordert werden, die von dem örtlich zuständigen Kreis- bzw. Stadthauptmann als Preisbehörde durch schriftlichen Bescheid ausdrücklich als solche Betriebe zugelassen sind. Die Zulassung erfolgt auf Antrag

- als Betrieb der Klasse I, wenn eine erstklassige Werkstätte mit erstklassigen Arbeitskräften unterhalten und eine aussergewöhnlichen Ansprüchen entsprechende hervorragende Massarbeit geliefert wird.
- als Betrieb der Klasse II, wenn eine mittelmässige Werkstatt, mit mittelmässigen Arbeitskräften unterhalten und eine nur durchschnittlichen Ansprüchen genügende Massarbeit geliefert wird.

§ 4.

In jedem Betrieb ist für den Kunden deutlich sichtbar und lesbar der Zulassungsbescheid (§ 3) und eine Preistafel mit den für den Betrieb geltenden Preisen anzubringen.

§ 5.

Jeder Betriebsinhaber hat dem Kunden über jedes gefertigte Stück eine Rechnung auszustellen, auf welcher der Fertigungspreis und, falls Zutaten vom Betrieb geliefert wurden, die Preise für die einzelnen Zutaten gesondert zu verzeichnen sind. Durchschriften dieser Rechnungen sind geordnet aufzubewahren.

§ 6.

Verstösse gegen diese Anordnung werden gemäss § 6 der Preisbildungsverordnung vom 12. April 1940 bestraft.

§ 7.

Diese Anordnung tritt am 25. August 1941 in Kraft. Am gleichen Tage treten alle im Distrikt Radom bisher erlassenen, dieser Anordnung entgegenstehenden Vorschriften ausser Kraft.

Der Chef des Distrikts Radom

I. A. Dr. Voigt

Leiter des Amtes f. Preisüberwachung

Vorstehende Anordnung bringe ich hiermit zur öffentlichen Kenntnis.

Tschenstochau, den 30. 8. 41.

DER STADTHAUPTMANN: gez. Dr. W e n d e r.

Zarządzenie Nr. 1708/3

dot. cen maksymalnych dla krawieczyzny w dystrykcie radomskim z dnia 20 sierpnia 1941 r.

Na podstawie §§ 1, 2 rozporządzenia o kształtowaniu cen z dnia 12 kwietnia 1940 (Dz. Rozp. GG. I. S. 131) przeprowadzona zostaje za zgodą Urzędu dla Kształtowania Cen w Radzie Gen. Gubernatorstwa następująca regulacja cen dla krawieczyzny w dystrykcie radomskim:

§ 1.

Za wykonanie według miary podanych poniżej części ubrania zostają ustanowione, stosownie do gatunku, następujące ceny maksymalne:

I. Ubrania męskie wg. miary.

	Klasa I	II	III
Ubranie marynarkowe	100.-	70.-	55.-
zakietowe	120.-	90.-	70.-
do jazdy konnej	115.-	85.-	60.-
frakowe	130.-	100.-	75.-
Plaszcz	85.-	65.-	45.-
Raglan	85.-	65.-	45.-
Plaszcz z grubego płótna	90.-	67,50	42,50
Okrycie podbite futrem	90.-	67,50	42,50
Palto zimowe	120.-	90.-	70.-
Zakiet sportowy	80.-	55.-	36.-
Zakiet sportowy na watalinie	85.-	65.-	45.-
Sutanna	80.-	55.-	36.-
Toga	65.-	48,50	32,50
Spodnie	20.-	15.-	11.-
Spodnie narciarskie	20.-	15.-	11.-
Spodnie sportowe podwijane („pumpy”)	18.-	14.-	10.-
Angielskie spodnie do jazdy konnej	30.-	20.-	15.-
Kamizelka	15.-	11.-	9.-
Sportowa kamizelka „Olympia”	40.-	35.-	22.-
Kamizelka z rękawami	40.-	35.-	22.-

II. Mundury wg. miary

Mundur oficerski	100.-	70.-	55.-
Marynarka oficerska	70.-	50.-	35.-
Spodnie oficerskie	25.-	18.-	14.-
Mundur żołnierski	70.-	50.-	39.-
Marynarka żołnierska	60.-	45.-	30.-
Spodnie żołnierskie	20.-	15.-	11.-
Plaszcz oficerski	80.-	55.-	36.-
Plaszcz żołnierski	70.-	50.-	35.-
Sznurowane spodnie do jazdy konnej	30.-	20.-	15.-
Specjalne spodnie oficerskie	30.-	20.-	15.-
Specjalne spodnie żołnierskie	25.-	18.-	13.-

III. Ubrania damskie wg. miary.

Suknia zwyczajna	35.-	25.-	20.-
jedwabna (dzienna)	45.-	35.-	30.-
Bluzka	30.-	20.-	10.-
Kasak	40.-	30.-	25.-
Komplet zimowy			
a) Spódnica i palto	70.-	50.-	35.-
b) Suknia i palto	80.-	60.-	45.-
Komplet letni			
a) Spódnica i plaszcz	60.-	45.-	30.-
b) Suknia i plaszcz	70.-	50.-	35.-
Kostium krótki	35.-	25.-	20.-
Kostium długi	50.-	35.-	25.-
Spódnica	30.-	20.-	15.-
Plaszcz letni	50.-	40.-	28.-
Palto zimowe	80.-	60.-	45.-
Okrycie podbite futrem	50.-	40.-	28.-
Narzutka	25.-	20.-	15.-
Kostium do jazdy konnej	120.-	95.-	70.-
Kostium narciarski	65.-	55.-	40.-
Spódnica-spodnie	25.-	20.-	15.-
Peleryna	25.-	20.-	15.-
Kamizelka	15.-	12.-	10.-

1. Ubrania męskie i mundury.

Garnitur kompletny (część górna, spodnie i kamizelka)	4.-	2,50	1,50
Część górna	3.-	2,50	2.-
Spodnie	2,50	1,50	1,20
Kamizelka	1,50	1,20	1.-

2. Ubrania damskie.

Kostium (część górna i spódnica)	3.-	2,30	1,80
Część górna (zakiet, bluzki i t. p.)	2,50	1,50	1.-
Spódnica	1,50	1,20	1.-

§ 2.

Powyższe ceny są to ceny maksymalne, których nie wolno przekroczyć, wolno jednak pobierać ceny niższe. Obliczone są włącznie z niemi. Pozostałe dodatki mogą być obliczane oddzielnie według każdorazowo ważnych cen maksymalnych.

Za części ubrania niewymienione w § 1, należy obliczyć ceny według cen, podanych w § 1 dla części ubrania podobnego rodzaju i według § 2 rozporządzenia o kształtowaniu cen z dnia 12 kwietnia 1940.

Przy uwzględnieniu specjalnych życzeń klientów, które wymagają większego nakładu pracy, niż zazwyczaj, można przekroczyć ustanowione ceny najwyżej o 15 procent.

§ 3.

Ceny klasy I i II (§ 1) mogą być pobierane jedynie przez takie zakłady, które zostały wyraźnie uznane za takowe pisemną decyzją przez miejscowego Kreishauptmanna względnie Starostę, jako przez urząd dla kontroli cen.

- jako zakład klasy I, jeżeli prowadzony jest pierwszorzędny zakład z pierwszorzędnymi siłami roboczymi oraz jeżeli wykonywana praca odpowiada wyjątkowym wymaganiom,
- jako zakład klasy II, jeżeli prowadzony jest średniej jakości warsztat, posiadający średnie siły robocze, a wykonywana praca odpowiada jedynie przeciętnym wymaganiom.

§ 4.

W każdym zakładzie należy wywiesić na widocznym dla klienta miejscu czytelne uznanie kategorii zakładu (§ 3) oraz tablicę cen z cenami, obowiązującymi dany zakład.

§ 5.

Każdy właściciel zakładu obowiązany jest za każdą wykonaną część ubrania wystawić klientowi rachunek, na którym wyszczególnić należy cenę za uszyte oraz, jeżeli zakład dostarczyć również dodatki, podać należy ceny za poszczególne dodatki. Kopie tych rachunków należy przechowywać w porządku.

§ 6.

Wykroczenia przeciwko powyższemu zarządzeniu karane będą według § 6 rozporządzenia o kształtowaniu cen z dnia 12 kwietnia 1940.

§ 7.

Powyższe zarządzenie wchodzi w życie z dniem 25 sierpnia 1941. W tym samym dniu wszystkie wydane dotychczas w dystrykcie radomskim zarządzenia, przeciwstawiające się powyższemu, tracą swoją ważność.

Der Chef des Distrikts Radom

I. A. Dr. Voigt

Leiter des Amtes f. Preisüberwachung

Powyższe zarządzenie niniejszym do publicznej wiadomości.

Częstochowa, dnia 30. 8. 1941.